

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ БІЗНЕС-КОЛЕДЖ

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр
за спеціальністю 051 «Економіка»
на освітню програму «Міжнародна економіка»

на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодший спеціаліст
5.03050401 «Економіка підприємства»

РОЗРОБЛЕНО

І РЕКОМЕНДОВАНО

кафедра економіки та підприємництва
протокол № 5 від 21 лютого 2017 р.

Черкаси 2017

Програма фахового вступного випробування для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр за спеціальністю 051 «Економіка» / Розробники: Величко Я.М., Харченко С.В., Черкаський державний бізнес-коледж. – Черкаси, 2017. – 18 с.

Розробники:
Величко Я.М., викладач,
Харченко С.В., викладач I категорії

*Затверджено на засіданні приймальної комісії
Черкаського державного бізнес-коледжу
(протокол № 3 від «24» лютого 2017 р.)*

© Черкаський державний
бізнес-коледж, 2017

Зміст

Пояснювальна записка	4
Структура екзаменаційного білета	5
Програма	6
Критерії оцінювання	17

Пояснювальна записка

Програма фахового вступного випробування для здобуття освітнього-кваліфікаційного рівня бакалавр за спеціальністю 051 «Економіка» на освітню програму «Міжнародна економіка» в Черкаському державному бізнес-коледжі складається з пояснювальної записки, переліку тем, що виносяться на вступні випробування, вимог до рівня підготовки, критеріїв оцінювання знань та списку рекомендованої літератури.

Мета фахового вступного випробування – визначення фахового рівня підготовленості вступників, які бажають продовжити навчання для отримання освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр за спеціальністю 051 «Економіка».

Вимоги до фахового рівня підготовленості вступників.

Обов'язковою умовою для вступу на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра за скороченим терміном навчання є наявність диплома ОКР - молодший спеціаліст за спорідненою спеціальністю та успішне складання фахового вступного випробування.

Характеристика змісту програми

Програму фахового вступного випробування складено у відповідності до вимог Освітньо-професійної програми підготовки молодшого спеціаліста спеціальності 5.03050401 «Економіка підприємства» галузь знань 0305 «Економіка і підприємництво».

За структурою фахове вступне випробування з спеціальності 051 «Економіка» на освітню програму «Міжнародна економіка» включає завдання з двох фахових дисциплін: «Економіка підприємства», «Планування і організація діяльності підприємства» та складається з наступних елементів, які входять до кожного білету:

- тестових завдань: до кожного білету з кожної із зазначених дисципліни входить блок тестових завдань закритого типу по 10 тестів (з наведених чотирьох варіантів відповідей належить обрати один правильний);

- практичного завдання: до кожного білету з дисципліни «Економіка підприємства» входить по два, а з дисципліни «Планування і організація діяльності підприємства» по одному

практичних завдання (табл. 1).

Таблиця 1

Структура екзаменаційного білета

№	Назва дисципліни	Види та кількість завдань
1.	Економіка підприємства	1 - блок тестових завдань 2 - практичних завдання
2.	Планування і організація діяльності підприємства	1 - блок тестових завдань 1 - практичне завдання
Разом:		5

Білеті охоплюють всі теми із зазначених дисциплін, відповідно до ОПП молодшого спеціаліста за спеціальністю 5.03050401 «Економіка підприємства».

Для підготовки і складання фахового вступного випробування вступникам відводиться три астрономічні години (180 хв).

Порядок проведення фахового вступного випробування визначається Правилами прийому до Черкаського державного бізнес-коледжу.

ПРОГРАМА

Зміст навчальної дисципліни «ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА»

ТЕМА 1. ПІДПРИЄМСТВО ЯК СУБ'ЄКТ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Поняття і характерні риси підприємства, основні види його діяльності. Нормативно-правові основи функціонування підприємств. Види підприємств, їх характеристика. Роль і місце підприємств в структурованому ринковому середовищі. Об'єднання підприємств, їх ознаки, види та особливості господарювання.

ТЕМА 2. ОСНОВИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Зміст і поняття підприємницької діяльності. Форми здійснення підприємницької діяльності. Процес управління підприємствами. Державна підтримка підприємницької діяльності. Організаційні структури управління підприємствами, їх види. Виробнича структура та принципи формування ефективної виробничої структури підприємства. Методи управління діяльністю підприємства.

ТЕМА 3. ПЕРСОНАЛ ПІДПРИЄМСТВА

Поняття персоналу, його класифікація та характеристика за професійно-кваліфікаційною ознакою. Визначення чисельності окремих категорій працівників на підприємстві. Показники руху персоналу. Кадрова політика підприємства. Оцінка персоналу. зарубіжний досвід формування та ефективного використання трудового потенціалу фірми.

ТЕМА 4. ПРОДУКТИВНІСТЬ, МОТИВАЦІЯ ТА ОПЛАТА ПРАЦІ

Продуктивність праці персоналу: сутність, методи визначення та чинники зростання. Мотивація праці, її зміст, види і методи підвищення вмотивованості праці. Система організації оплати праці на підприємстві. Форми та системи оплати праці. Структура заробітної плати: основна, додаткова заробітна плата,

інші заохочувальні та компенсаційні виплати, надбавки до заробітної плати та організація преміювання. Вибір оптимальних форм і систем оплати праці на підприємствах різних форм власності.

ТЕМА 5. КАПІТАЛ І ВИРОБНИЧІ ФОНДИ ПІДПРИЄМСТВА

Загальна характеристика капіталу і виробничих фондів, їх склад і структура. Амортизація і знос основних фондів. Показники ефективності використання основних фондів. Напрямки підвищення ефективності використання основних виробничих фондів підприємства. Переоцінка основних виробничих фондів. Терміни служби устаткування, їх оптимізація. Ефективність різних форм відтворення основних фондів.

ТЕМА 6. НЕМАТЕРІАЛЬНІ РЕСУРСИ ТА ОБОРОТНІ КОШТИ ПІДПРИЄМСТВА

Поняття нематеріальних ресурсів, їх види та характеристика. Поняття, склад і структура оборотних коштів підприємства, джерела їх формування. Особливості нормування оборотних коштів на підприємстві. Оцінка ефективності використання оборотних коштів та напрямки підвищення ефективності їх використання. Поняття нематеріальних активів, їх оцінка. Амортизація нематеріальних активів. поняття і види ліцензій.

ТЕМА 7. ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

Поняття інвестиційних ресурсів, їх види та джерела формування. Поняття інвестиційних проєктів, оцінка їх ефективності. Зміст, види і напрямки інноваційної діяльності. Особливості державного регулювання інноваційної діяльності. Суб'єкти здійснення інвестиційної діяльності. Поняття ризику при здійсненні інвестиційної діяльності підприємства. Об'єкти та суб'єкти інноваційної діяльності.

ТЕМА 8. СИСТЕМА ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Сутність планування, його види та особливості організації на підприємстві. Поточний план діяльності підприємства, його

зміст і структура. Суть, завдання і зміст оперативно-виробничого планування на підприємстві. Сутність та завдання стратегічного планування на підприємстві. Сутність, значення і завдання тактичного планування. Види і системи оперативно-виробничого планування. Суть і значення бізнес-планування на підприємстві.

ТЕМА 9. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА ТА ЙОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ

Виробничий процес і принципи його організації. Типи виробництва та їх техніко-економічна характеристика. Методи організації виробництва. Виробнича потужність підприємства, її види. Форми організації виробництва. Виробничий цикл і його структура. Шляхи підвищення рівня використання виробничих потужностей.

ТЕМА 10. ПРОДУКЦІЯ: СУТНІСТЬ, РІЗНОВИДИ І КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ

Сутність і види продукції. Показники та методи оцінювання якості продукції. Конкурентоспроможність продукції. Стандартизація та сертифікація продукції. Державний нагляд за якістю та внутрішньовиробничий технічний контроль.

ТЕМА 11. ВИТРАТИ ПІДПРИЄМСТВА

Поняття витрат, їх класифікація. Собівартість продукції та її структура. Методи калькулювання. Поняття, значення та види цін. Структура роздрібної ціни. Управління витратами на підприємстві. Цінова політика підприємства.

ТЕМА 12. РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Поняття доходу, його значення. Види доходів. Порядок формування прибутку підприємства. Класифікація видів прибутку. Рентабельність підприємства. Основні напрямки підвищення ефективності діяльності підприємства в ринковому середовищі. Планування фінансової діяльності. Основні джерела фінансування діяльності підприємства.

ТЕМА 13. АНТИКРИЗОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

Економічна безпека підприємства. Реструктуризація та санація (фінансове оздоровлення) підприємства. Банкрутство та ліквідація підприємства. Системна класифікація безпеки підприємства. Види реструктуризації підприємства. Умови оголошення підприємства банкрутом

Рекомендована література:

Базова:

1. Березін О. В. Економіка підприємства: Навчальний посібник / О. В. Березін. – К.: Знання, 2009. – 390 с.
2. Верхоглядова Н. І. Економіка підприємства. Навчальний посібник / Н. І. Верхоглядова, Д. М. Ядранський, Н. А. Іваннікова. – К.: «Видавничий дім «Професіонал», 2008. – 384 с.
3. Гетьман О. О. Економіка підприємства: Навч. посібник для студентів вищих навч. закладів / О. О. Гетьман, В. М. Шаповал. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 488 с.
4. Гринчуцький В. І. Економіка підприємства: Навчальний посібник / В. І. Гринчуцький, Е. Т. Карапетян, Б. В. Погріщук. – К.: Центр навчальної літератури. – 2010. – 304 с.
5. Іванілов О. С. Економіка підприємства: Підручник / О. С. Іванілов – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 728 с.

Допоміжна:

1. Березін, О. В. Економіка підприємства : практикум : навч. посіб. / О. В. Березін, Н. В. Бутенко. - К. : Знання, 2009. - 254 с.
2. Бойчик І. М. Економіка підприємства. Навчальний посібник / І. М. Бойчик. – К.: Атіка, 2004. – 480 с.
3. Захарчин Г. М. Основи підприємництва: Навчальний посібник / Г. М. Захарчин – К.: Знання, 2008. – 437 с.
4. Примак Т. О. Економіка підприємства: Навчальний посібник / Т. О. Примак. – [5-те вид.]. – К.: Вікар, 2008. – 219 с.
5. Шваб Л. І. Економіка підприємства: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Л. І. Шваб. – [4-те вид.]. – К.: Каравела, 2007. – 684 с.
6. Шегда А. В. Економіка підприємства: збірник тестів і задач : Навч. посіб. / А. В. Шегда - К. : Центр учбової літератури, 2010. - 240 с.

Зміст навчальної дисципліни
«ПЛАНУВАННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ
ПІДПРИЄМСТВА»

ТЕМА 1. СУТНІСТЬ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ
ОСНОВИ ПЛАНУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Планування як наука. Предмет, об'єкти і методи дослідження. Загальна характеристика планування, етапи процесу планування. Планування як функція управління підприємством. Принципи, функції та методи планування. Необхідність планування діяльності підприємства. Процес планування і вибір рішень. Організація розробки планів на підприємстві. Види планування та особливості організації на підприємстві. Стратегічне планування на підприємстві. Тактичне планування на підприємстві. Система планів підприємства.

ТЕМА 2. ПЛАНУВАННЯ ЗБУТУ ПРОДУКЦІЇ ТА
ВИРОБНИЧА ПРОГРАМА ПІДПРИЄМСТВА

Формування плану збуту з урахуванням досліджень ринку, життєвого циклу продукції і детермінантів попиту. Планування реклами. Планування збуту продукції. Оцінювання попиту та прогнозування збуту. Аналіз потреб споживачів та аналіз конкурентів у процесі маркетингового дослідження. Маркетингові дослідження, їхній зміст, цілі та види. Планування асортименту, якості, каналів і строків реалізації продукції. Виробнича програма підприємства, її зміст та основні завдання. Планування обсягів виробництва продукції у вартісному виразі. Оптимізація виробничої програми підприємства. Планування залишків незавершеного виробництва. Методи формування виробничої програми підприємства. Характеристика плану виробництва та реалізації продукції (робіт, послуг). Роль маркетингових досліджень при формуванні виробничої програми підприємства.

ТЕМА 3. ОПЕРАТИВНО-КАЛЕНДАРНЕ ПЛАНУВАННЯ ТА
РЕГУЛЮВАННЯ ВИРОБНИЦТВА

Зміст і завдання оперативного-календарного планування. Види і системи оперативного планування. Оперативне регулювання роботи підприємства. Особливість оперативного-календарного

планування в одиничному виробництві. Оперативно-календарне планування в серійному виробництві. Оперативно-календарне планування в масовому виробництві. Особливості оперативно-календарного планування на підприємстві в умовах ринкового режиму господарювання. Роль і місце оперативно-виробничого планування в системі управління підприємством.

ТЕМА 4. ОБҐРУНТУВАННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРОГРАМИ ВИРОБНИЧОЮ ПОТУЖНІСТЮ

Види виробничої потужності, чинники, що її визначають, послідовність розрахунків. Визначення максимально можливого випуску продукції за наявної потужності. Система показників виробничої потужності. Методика розрахунку виробничої потужності. Шляхи поліпшення використання виробничої потужності підприємства. Формування виробничої програми в ринкових умовах і її обґрунтування виробничою потужністю підприємства. Вихідні дані та послідовність розрахунків виробничої потужності.

ТЕМА 5. ПЛАНУВАННЯ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Зміст планування МТЗ та послідовність його розробки. Планування потреби в матеріальних ресурсах. Запаси і регулювання їх розмірів. Матеріальні баланси. Вибір постачальника та планування поставок матеріальних ресурсів. Планування потреби в матеріально-енергетичних ресурсах. Шляхи удосконалення матеріального-технічного забезпечення підприємства. Сучасні методи планування потреби в матеріальних ресурсах.

ТЕМА 6. ПЛАНУВАННЯ ПЕРСОНАЛУ І ОПЛАТИ ПРАЦІ

Планування персоналу. Планування продуктивності праці. Планування фонду оплати праці. Планування чисельності персоналу. Планування розвитку соціально-трудова відносин. Види заробітної плати. Планування кадрової структури підприємства та чисельності персоналу. Зміст та організація розробки плану соціального розвитку колективу.

ТЕМА 7. ПЛАНУВАННЯ ВИТРАТ

Мета та завдання розробки плану собівартості продукції. Сучасні методи калькулювання продукції. Класифікація витрат. Складання кошторису витрат на виробництво. Планування витрат виробничої собівартості. Планування витрат структурних підрозділів методом бюджетування. Калькулювання собівартості окремих видів продукції. Планування витрат на виробництво продукції. Методи планування витрат та собівартості продукції.

ТЕМА 8. ПЛАНУВАННЯ ФІНАНСІВ

Зміст і завдання фінансового плану. Планування потреби в фінансових ресурсах. Планування прибутку підприємства. Планування фінансових результатів. Баланс доходів і видатків (бюджет підприємства). Зміст фінансового планування на підприємстві. Планування реалізації продукції, цін, прибутку і рентабельності. Оцінка фінансового стану підприємства.

ТЕМА 9. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ ВИРОБНИЦТВА

Сутність і суспільне значення виробництва. Історія розвитку теорії та практики організації виробництва. Основні принципи організації виробництва. Організаційні основи виробничих систем. Еволюція організації виробництва. Виробництво як відкрита система. Підприємство – складна виробнича система. Концептуальна модель організації виробництва на підприємстві. Промислове підприємство як об'єкт організації.

ТЕМА 10. ВИРОБНИЧИЙ ПРОЦЕС І ОРГАНІЗАЦІЙНІ ТИПИ ВИРОБНИЦТВА

Виробничий процес, його види і структура. Принципи раціональної організації виробничого процесу. Організаційні типи виробництва, їх техніко-економічні особливості. Планування виробничого процесу. Особливості побудови виробничої структури підприємства. Основні принципи раціональної організації виробничого процесу: характеристики та умови застосування. Основи проектування технологічного та виробничого процесів: схеми, поопераційні та маршрутні карти.

ТЕМА 11. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЧОГО ПРОЦЕСУ У ЧАСІ ТА ПРОСТОРИ

Виробничий цикл виробів та його структура. Тривалість виробничого циклу простого виробничого процесу (виробу). Тривалість виробничого циклу складного виробу. Організація виробничих процесів у просторі. Організація руху предметів праці у виробництві. Виробнича структура та її види. Просторове розташування підприємства. Шляхи та резерви скорочення тривалості виробничого циклу. Сіткове моделювання процесу виробництва.

ТЕМА 12. МЕТОДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ВИРОБНИЦТВА

Поняття та умови вибору методу організації виробництва. Загальна характеристика методів організації виробництва. Методи організації непотокового виробництва. Партійний метод обробки. Розрахунок розміру партії деталей кожного найменування. Особливості організації ділянок серійного складання виробів. Визначення параметрів організації предметно-замкнених дільниць. Сучасні проблеми застосування різних методів організації виробництва. Переваги та недоліки різних методів організації виробництва. Призначення методів організації виробництва, умови застосування і чинники що впливають на їх вибір.

ТЕМА 13. ОРГАНІЗАЦІЯ ТРУДОВИХ ПРОЦЕСІВ І РОБОЧИХ МІСЦЬ

Трудовий процес як елемент виробничого процесу. Мета і завдання організації праці на підприємстві. Принципи організації праці. Організація і обслуговування робочих місць. Форми організації праці. Удосконалення організації праці. Класифікація робочих місць. Методичні основи проведення аналізу трудових процесів і затрат робочого часу. Роль і місце нормування праці в ринковій економіці. Досвід країн із ринковою економікою у сфері нормування праці.

ТЕМА 14. ОРГАНІЗАЦІЯ ОБСЛУГОВУВАННЯ ВИРОБНИЧОГО ПРОЦЕСУ

Виробнича інфраструктура та її вплив на економіку підприємства. Забезпечення виробництва технологічним

оснащенням. Ремонтне обслуговування устаткування. Енергетичне забезпечення виробництва. Транспортне обслуговування. Матеріальне обслуговування виробництва. Система управління ремонтами. Планування забезпечення виробництва інструментом. Планування транспортного обслуговування виробництва. Стан і тенденції розвитку технічного обслуговування виробництва. Організація енергетичного господарства на підприємстві. Організація інструментального господарства підприємства. Організація, планування та диспетчеризація роботи транспортного господарства.

Рекомендована література

Базова:

1. Васильков В. Г. Організація виробництва: Навч. посібник / В. Г. Васильков - К.: КНЕУ, 2003. - 524 с.
2. Гриньова В. М. Організація виробництва: Підручник / В. М. Гриньова, М. М. Салун. - К.: Знання, 2009. - 582 с.
3. Іванова В. В. Планування діяльності підприємства: Навчальний посібник / В. В. Іванова – К.: «Центр учбової літератури», 2006. – 472 с.
4. Пасічник В. Г. Планування діяльності підприємства: Навчальний посібник / В. Г. Пасічник – К.: «Центр учбової літератури», 2005. – 298 с.
5. Тарасюк Г. М. Планування діяльності підприємства: Навчальний посібник / Г. М. Тарасюк, Л. І. Шваб – К.: Каравела, 2005. – 432 с.
6. Шемко О. В. Планування діяльності підприємства: Навчальний посібник / О. В. Шемко – К.: «Центр учбової літератури», 2006. – 296 с.

Допоміжна:

1. Організація і планування виробництва: Навчальний посібник. / За заг. ред. В. К. Костюка. – К.: Університет „Україна”, 2006. – 331 с.
2. Організація і планування на підприємстві: Навчальний посібник / [Г. А. Семенов, В. К. Станчевський та ін.] – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 528 с.
3. Петрович Й. М. Організування промислового виробництва: Підручник / Й. М. Петрович – К.: Знання, 2009. – 328 с.
4. Швайка Л. А. Планування діяльності підприємства: Навч. посібник / Л. А. Швайка. – [4-те вид.]. – Львів: „Новий Світ-2000”, 2006. – 268 с.

**Взірець екзаменаційного білету з фахового вступного
випробування**

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1

1. Тести:

1.1. Потокова лінія – це:

- а) набір деталей та інструментів, необхідних для виготовлення певного виду продукції;
- б) сукупність робочих місць, розміщених за ходом технічного процесу і призначених для одночасного виконання закріплених за ними операцій;
- в) сукупність обладнання, яке використовується у виробничому процесі;
- г) поєднання інструментів, обладнання та праці людини.

1.2. Існують такі методи організації виробництва:

- а) одиничний, серійний, масовий;
- б) поточковий, непоточковий;
- в) автоматизований, неавтоматизований;
- г) основний та допоміжний.

1.3. За календарними періодами витрати бувають:

- а) поточні, одноразові;
- б) змінні, постійні;
- в) прямі, непрямі;
- г) довгострокові, середньострокові, короткострокові та оперативні.

1.4. Підприємство набуває прав юридичної особи з дня:

- а) виготовлення печатки підприємства;
- б) державної реєстрації;
- в) відкриття розрахункового рахунку;
- г) складання плану діяльності на майбутнє.

1.5. Виробничий процес включає такі основні елементи:

- а) засоби праці, предмети праці, праця людини;
- б) засоби праці, основні та допоміжні технологічні операції;
- в) основні операції, стадії та обслуговування;

г) засоби праці та необхідні матеріали.

1.6. Відрядна оплата праці здійснюється відповідно до:

- а) кількості відпрацьованого часу;
- б) норм часу та розцінок за комплекс робіт;
- в) кількості виробленої продукції;
- г) чисельності персоналу.

1.7. Банкрутство – це:

- а) неспроможність підприємства (організації) задовольнити вимоги кредиторів щодо оплати товарів, робіт, послуг, а також забезпечити обов'язкові платежі в бюджет і позабюджетні фонди;
- б) комплекс послідовних взаємозв'язаних заходів фінансово-економічного, виробничо-технічного, організаційного, соціального характеру, спрямованих на виведення суб'єкта господарювання з кризи і відновлення або досягнення ним прибутковості та конкурентоспроможності;
- в) відсутність коштів в касі підприємства;
- г) процес фінансового оздоровлення підприємства.

1.8. До промислово-виробничого персоналу належать:

- а) керівники;
- б) працівники медпункту заводу;
- в) робітники;
- г) стажери.

1.9. Рентабельність продаж визначається:

- а) відношенням чистого прибутку від реалізації до виручки від реалізації;
- б) відношенням чистого прибутку до середньої вартості майна підприємства;
- в) відношенням чистого прибутку до собівартості реалізованої продукції;
- г) відношення чистого доходу до чистого прибутку.

1.10. Часовий прояв продуктивності праці відображає:

- а) кількість виготовленої підприємством продукції за одиницю часу, витраченого на її виробництво;

- б) кількість виготовленої підприємством продукції одним працівником підприємства;
- в) кількість праці, витраченої працівниками для виробництва визначеної продукції;
- г) кількість виготовленої продукції за рік.

2. Тести

2.1. Які цехи виготовляють продукцію, що визначає профіль та спеціалізацію підприємства:

- а) основні;
- б) допоміжні;
- в) обслуговуючі;
- г) заготівельні.

2.2. Валова продукція підприємства - це:

- а) загальна вартість усіх видів готової продукції, робіт та послуг виробничого характеру та послуг населенню;
- б) вартість продукції підприємства без врахування матеріальних витрат та амортизації;
- в) вартість товарної продукції підприємства з врахуванням залишків напівфабрикатів власного виробництва на початок та кінець року;
- г) обсяг готової продукції.

2.3. Сукупність підрозділів, які прямо не беруть участі у створенні основної (профільної) продукції підприємства, але своєю діяльністю сприяють роботі основних цехів, називають:

- а) виробничою інфраструктурою;
- б) інфраструктурою;
- в) соціальною інфраструктурою;
- г) соціальною сферою.

2.4. Календарне планування – це:

- а) деталізація виробничої програми в часі;
- б) створення умов збуту;
- в) завдання МТЗ;
- г) створення сприятливих умов для працюючих.

2.5. Товарна продукція – це:

- а) вся продукція у вартісному виразі, незалежно від ступеня її готовності;
- б) обсяг валової продукції;
- в) загальна вартість усіх видів готової продукції;
- г) обсяг реалізованої продукції.

2.6. Об'єктом науки планування є:

- а) підприємство, цех, дільниця;
- б) матеріальне виробництво;
- в) методи виробництва продукції;
- г) ресурси підприємства.

2.7. Працівник, який приймає участь у господарській діяльності підприємства тільки особистою працею – це:

- а) власник;
- б) інвестор;
- в) акціонер;
- г) найманий працівник.

2.8. Короткостроковий план охоплює період:

- а) до 1 року;
- б) від 1 до 3 років;
- в) від 3 до 5 років;
- г) від 5 до 10 років.

2.9. Найбільший за складністю та обсягом вид ремонту:

- а) середній;
- б) капітальний;
- в) малий;
- г) поточний.

2.10. Масове виробництво характеризується:

- а) великими обсягами випуску;
- б) періодично повторювальними серіями виробництва;
- в) виготовлення виробів в одиничному екземплярі;
- г) широкою номенклатурою продукції.

3. Задача

Початкова вартість основних фондів 240000 грн., а нормативний строк служби – 5 роки. Нарахувати амортизацію за допомогою методу зменшення залишкової вартості.

4. Задача

Розрахувати середньооблікову чисельність основних робітників-відрядників, якщо планова трудомісткість виробничої програми – 8225 нормо-год., явковий фонд часу – 1280 годин, очікуваний коефіцієнт виконання норм – 1,05, а коефіцієнт явки – 0,85.

5. Задача

Розрахувати загальний показник рентабельності продукції та рентабельність окремих видів продукції за даними таблиці. Зробити висновки.

Асортимент	Річний обсяг реалізації, од.	Повна собівартість, грн.	Відпускна ціна, грн.
Виріб А	2300	335,00	355,00
Виріб Б	3100	82,00	88,00
Виріб В	4500	66,00	70,00
Виріб Г	2800	211,00	219,00

Критерії оцінювання

Для конкурсного відбору осіб, які склали фахове вступне випробування використовується конкурсний бал, який обчислюється за шкалою від 100 до 200 балів.

Виконання всіх завдань з двох навчальних дисциплін оцінюється максимально у 100 балів з наступним їх розподілом: один блок тестових завдань – максимально 20 балів; практичне завдання – максимально 20 балів кожне.

Критерії оцінювання тестових завдань

Блок тестових завдань з кожної дисципліни складається з десяти запитань. До кожного тестового запитання пропонується чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Завдання вважається виконаним, якщо вибрана і позначена правильна відповідь. Завдання вважається невиконаним у випадках: а) позначено неправильну відповідь; б) позначено два або більше варіантів відповіді, навіть якщо серед них є правильна відповідь; в) правильну відповідь не позначено взагалі.

Кожна правильна відповідь оцінюється в 2 бали, таким чином максимальна кількість балів за вірно виконаний один блок тестових завдань становитиме 20 балів.

Критерії оцінювання практичних завдань

Результати виконання одного практичного завдання оцінюються максимально у **20 балів** з таким розподілом за шкалою:

16–20 балів – вступник демонструє високий рівень практичних умінь та навичок у розв’язуванні завдання, володіє основними методами його виконання з правильним застосуванням економіко-математичних формул, дотримується усіх вимог щодо його оформлення, правильно і чітко самостійно формулює висновки, але при цьому допускає несуттєві помилки.

11–15 балів – вступник демонструє достатній рівень практичних умінь та навичок у розв’язуванні завдання, володіє основними методами його виконання з правильним застосуванням економіко-математичних формул, але допускає незначні

порушення щодо послідовності виконання практичних дій, несуттєві помилки та неточності у самостійному формулюванні висновків.

6–10 балів – вступник демонструє посередній рівень практичних умінь та навичок у розв’язуванні завдання, недостатньо володіє методикою його виконання, допускає суттєві помилки при розв’язуванні задач, нечітко обґрунтовує висновки.

0–5 балів – вступник демонструє низький рівень практичних умінь та навичок у розв’язуванні завдання, недостатньо володіє методикою його виконання, допускає принципово суттєві помилки, демонструє нездатність застосування набутих знань при розв’язуванні практичних завдань та формулюванні обґрунтованих висновків.

При вирішенні задач бали можуть бути зняті за неправильний хід рішення задачі, відсутність висновку, неправильні розрахунки, відсутність пояснень до задачі.

Таким чином, результати оцінювання вступного фахового випробування для вступу на здобуття ОКР бакалавр за спеціальністю 051 «Економіка» відповідно до визначених об’єктивних критеріїв визначаються шляхом сумування отриманих балів з кожної дисципліни (табл. 2).

Таблиця 2

Таблиця підсумкового оцінювання результатів фахового вступного випробування

Екзаменаційні завдання	Бали за навчальними дисциплінами:	
	Економіка підприємства	Планування і організація діяльності підприємства
Блок тестових завдань	20	20
Практичне завдання	40	20
Разом:	60	40
	100	

УВАГА! У разі використання заборонених джерел вступник на вимогу викладача залишає аудиторію, а його екзаменаційна робота не оцінюється.